

justitie Rechter Stolk, ontmaskerd als vriend van Koos H., was niet de enige 'foute' magistraat in de jaren tachtig.

door Rudie Kagie

Rechterlijk machtsmisbruik

Nu de verontwaardiging over de grensverleggende infiltratiejournalistiek van Peter R. de Vries is weggezakt, blijkt welk maatschappelijk belang uiteindelijk met zijn drieluik over seriemoordenaar Koos H. werd gediend. De rechterlijke macht blijkt in het onder het tapijt schoffelen van seksueel misbruik door wetsdienaren minstens zo bedreven als de katholieke kerk, die misstappen van priesters met de mantel der liefde bedekte. De Haagse vice-president Cornelis Stolk arrangeerde voor zijn jonge vriend, in ruil voor wat De Vries 'orale diensten' noemde, onder andere vrijspraak voor deelname aan een roofoverval, rijlessen en een betere advocaat.

De journalist Sytze van der Zee, wiens boek *Zuidwal* (2003) vorige week ijlings werd herdrukt (nu voorzien van een sticker met de tekst: 'Het huiveringwekkende relaas van Koos H.'), vertelde in de epiloog aan De Vries dat het geen wonder was dat Justitie destijds niet popelde om de geruchten rond Stolk tot op de bodem uit te zoeken. De Haagse rechtbank was een paar jaar eerder op soortgelijke wijze in opspraak geraakt. De naam van de betrokken magistraat is Van der Zee ontschoten, maar het was duidelijk dat een tweede schandaal van hetzelfde kaliber het aanzien van de rechterlijke macht onherstelbaar zou kunnen beschadigen. Zoveel werd ook duidelijk uit de woorden van de gepensioneerde advocaat-generaal mr. H. Feber, die werd overrompeld door onaangekondigd huisbezoek van De Vries. De verborgen camera registreerde een omzichtig geformuleerd relaas dat in de buurt van een bevestiging kwam, 'al vind ik het leuk om niet alles te vertellen wat ik weet'.

De schrijfster Yvonne Keuls baseerde haar roman *Annie Berber en het verdriet van een*

In de Haagse rechtbank: 'er heerste een ziek klimaat'

tedere crimineel (1985) op het ware verhaal rond de inmiddels overleden Haagse kinderrechtster mr. Theo Rueb. 'Dat boek werd me niet in dank afgenomen; ik werd zelfs op straat in mijn gezicht gespuugd,' herinnert ze zich. 'Uit de research was mij gebleken dat de pedofiele praktijken van Rueb algemeen bekend waren bij de Haagse rechtbank, maar ze lieten hem veertien jaar lang gewoon zijn gang gaan. Het was één groot complot. Met

'De verdachte was zo'n aardige man die zoveel goeds deed voor minderjarigen'

een dienstauto werden uit een tehuis in Driebergen jongens opgehaald om de middag met hem door te brengen. Diverse bronnen verzekerden me dat die man bij hem thuis de kopie van een rechtszaal had laten bouwen. Daar speelden zich orgiën af.'

Yvonne Keuls zegt dat procureur-generaal Van Randwijck en de Haagse rechtbankpresidenten Blauw en Rosink haar voorafgaand aan de publicatie waarschuwden dat een sleutelroman over Rueb niet nader gespecificeerde 'ernstige gevolgen' voor haar kon krijgen. 'Van Randwijck deed een beroep op mijn verantwoordelijkheid als schrijfster. "Kunt u zich voorstellen wat het voor de rechterlijke macht betekent als een kinderrechtster wegens pedofilie veroordeeld wordt?" vroeg hij. Waarop ik antwoordde dat me

het voor de rechterlijke macht veel ernstiger leek als die de doofpot boven een eerlijk proces verkiest.'

Het eindigde ermee dat Rueb met een grote receptie en behoud van eer met vervroegd pensioen werd gestuurd. 'Dat was tekenend voor de slappe houding binnen de Haagse rechtbank, waar ook de praktijken van vice-president Stolk door de vingers werden gezien. Er heerste een ziek klimaat,' vindt Yvonne Keuls. In 1988 werd de schrijfster benaderd door elf minderjarige jongens die op haar advies uiteindelijk naar de politie stapten om aangifte te doen wegens seksueel misbruik door de Nijmeegse kinderrechtster Thomas van der Ven. 'Bij die zaak zag ik hetzelfde gebeuren als eerder in Den Haag. De rollen werden omgedraaid. De verdachte was zo'n aardige, sociaal bewogen man die zoveel goeds deed voor minderjarigen. De teneur was dat het onmenselijk was om iemand op die manier aan de schandpaal te nagelen. Dat was de schuld van die rotjongens.' De Groningse rechtbank kwam tot een veroordeling, maar Ien Dales, bevriend burgemeester te Nijmegen, regelde dat Van der Ven met spoed naar Portugal kon verhuizen. 'Een schandalige gang van zaken, maar zo ging dat in die tijd,' verzucht Yvonne Keuls.

Toen de schrijfster in 1995 werd uitgenodigd voor een gesprek met toenmalig minister van Justitie Winnie Sorgdrager, kwam vanaf het hoogste niveau eindelijk de bevestiging dat de aangeklaagde kinderrechtster ten onrechte de bescherming van hun superieuren hadden genoten. 'Sorgdrager zei dat het haar speet dat in deze zaken niet veel alerter was opgetreden. Dat ze dat met zoveel woorden zei, onderging ik als een handreiking.' ■

PETER HILZ/HR